

8.3.2016 | יום האישה הבינלאומי

חלקם של נערים וגברים במאבק
באלימות נגד נערות ונשים

הכוונה לדיון כיתתי ומערך שייעור

נכתב על ידי: ד"ר ירון שוורץ ועמותת "אחת מתוך אחת"
בשיתוף עם ארגון אסל"י

מה בחוברת?

- מידע, מחקרים ורקע למורות/ים על מגדר, הבניית גבריות ומשמעותה
לנערים בכיתה הישראלית.....3
- קישורים והכוונות לחומרים ומידע נוסף ברשת בעברית – מיועד
למורות/ים ותלמידות/ים.....6
- חומר המיועד להדפסה או לחלוקה בכיתה – הכנה והכוונה לשיחה ביום
האישה הבינלאומי – המציאות בה נערים חיים.....7
- הגדים לעבודה בכיתה (חטה"ב / תיכון).....8
- מערך שיעור על אחריות אישית (חטה"ב / תיכון).....9
- מידע על כותבי וכותבות החוברת. ד"ר ירון שוורץ ועמותת
"אחת מתוך אחת".....12

מורה יקר/ה

אנו יודעים כי זמנך עמוס בפעילויות, משימות, הכנות למבחנים והתמודדות יומיומית עם תלמידות ותלמידים. בכל זאת, לקראת יום האישה הבינלאומי אנחנו שואפים להעניק לך מסמך קצר זה שמטרתו – **להדגיש את חשיבות הפניה לנערים ולא רק לנערות, כאשר אנחנו מדברים על בעיות של מגדר ואלימות מינית.**

רוב החומרים הקיימים בעברית מציגים את נושא המגדר כעניינן של בנות, נערות ונשים. הצגה חד צדדית זו מביאה לכך שמקומם של בנים, נערים וגברים נעדר מהשית. כך נוצרת התחושה עבור החברה כולה, ובמיוחד עבור בני נוער כי פמיניזם, שוויון בין המינים, אי שוויון מגדרי ואלימות מינית – הם נושאים אשר שייכים רק לנערות, בעוד נערים, יכול להמשיך לנהוג ב"טבעיות" כפי שעשו עד כה.

החומרים שמוצגים בפניך נועדו להדגיש בקיצור נמרץ את חלקם של הנערים בהקשרים אלה, את האחריות שלהם, גם את האשמה שלהם, אך בעיקר – להציע כמה נקודות מרכזיות לדיון עמם.

שלא כמו דרכם של דיונים רבים בתחום המגדרי אשר מעוררים מיד אשמה, הפעם ניסינו בכל דרך להצביע על המורכבות של הניסיון להיות "גבר" כבר בגיל הנעורים מפרספקטיבה מעצימה.

מדוע יש "להעצים" נערים שגם כך הכוח (לכאורה) בידיהם? – שאלה טובה והתשובה היא כי למעשה הרבה התנהגויות כוחניות נובעות מחולשה ומחוסר ידיעה של נערים למה הופך אותם ל"גברים באמת". אנו מזמינים אותך המורה לקחת אחריות כמבוגר/ת אחראי/ת סביבם, לספר ולדבר מהי גבריות מיטיבה וכיצד משיגים אותה.

המטרה המרכזית של המידע שמוצג כאן הוא להפוך את הנערים לבני-בריתם של נערות בעזרת כלים מעצימים וכך לעזור ולשפר את מצב האי-שוויון בין המינים (בנוגע לנוער להט"בי – מחקרים רבים מוכיחים כי כל שיפור ביחסים בין המינים לקראת שוויון, משפר גם את מעמדם של להט"בים בבית הספר בכלל ובכיתה בפרט).

מה נערים עושים שגורם לנו לחשוב שהם זקוקים להתייחסות מיוחדת ביום האישה הבינלאומי? הם פועלים כמו שאנו, החברה, לימדנו אותם, כלומר: מנסים להוכיח את הגבריות שלהם בכל דרך. כל מורה נתקל/ת במקרים האלה:

- תלמיד אוחד בתלמידה ללא רשותה
- תלמיד קורא לתלמיד אחר "הומו"
- תלמיד מספר לחברים שלו כיצד הוא לא מוכן לקבל "לא" מאף חברה שלו
- תלמיד משמיע הערות בקול על גוף של תלמידה אחרת, מדבר "מעל ראשה" במסדרון

המקרים האלה ואחרים חוזרים שוב ושוב בכל כיתה ובכל בית ספר, **כשהמוטיב המרכזי בהם הוא הרצון להוכיח לסביבה, לקבוצת השווים, למורה ולכל מי שאפשר כמה אני "גבר"**. ברוב המקרים הללו, הבנים (ולעיתים גם המורים והמורות) מסביב מאזינים בשתיקה שמאשרת לתלמיד את התנהגותו – כי מי יעז לצאת נגד התנהגות "גברית", ובו זמנית, הבנות והבנים שנפגעו – נותרים מושתקים.

אנחנו מאמינים/ות כי התלמידים הבנים יכולים להשתתף ביצירת עולם מגדרי בריא יותר וייתרמו מכך רבות. אנחנו בטוחים/ות שעם כלים מתאימים, בית הספר, בזכות המורים והמורות, יכול לעזור ולכוון את התלמידים לדרך זו ובכך לאפשר להם לפתח גבריות פחות נוקשה. פחות אלימה. יותר חברית, צודקת ונכונה להם ולא גבריות מוכוונת תכתיבי חברה וסטריאוטיפים מגדריים בלבד.

כמה עובדות חשובות:

- כל אישה תעבור הטרדה מינית במהלך חייה. 1 מתוך 1
  - 67% מהאלימות המינית שעוברת אישה במהלך חייה עוברת לפני גיל 18
  - 1 מתוך 3 נשים תעבור תקיפה מינית
  - 1 מתוך 5 נשים תעבור אונס
  - 1 מתוך 6 גברים יעבור תקיפה מינית
  - הרוב המכריע של מקרי האלימות המינית אינם מדווחים ואינם מטופלים
  - הרוב המכריע של מקרי האלימות המינית אינם מגיעים למשטרה או לבית המשפט
  - **נערות רבות מוטרדות מינית באופן אקראי** (גם במרחב הבית ספרי), לא מתוך כוונה ברורה של הנערים "להתחיל" עמן, אלא כסוג של הלצה של נער, אשר נועדה לסמן לחבריו את גבריותו.
  - כאשר נער ונערה נמצאים בתוך מערכת יחסים, זמנית קצרה או ארוכה, ישנו סיכוי גדול שתתרחש פגיעה מינית, **לפחות 1 מתוך 5 נערות מספרת על פגיעה מינית בסיטואציה הזו.**
  - במחקרים רבים על התנהגותם המינית של נערים חוזר שוב ושוב הנתון לפיו **40% מהנערים מאשרים כי ניסו בשלב מסוים לכפות מגע מיני על נערה** נתון מדאיג אחר שנמצא במחקרים הוא כי **רוב הנערות שעברו תקיפה מינית כלשהי, נוטות בהמשך גיל הנעורים להתנסות באלכוהול וסמים ולפתח הפרעות אכילה.** כיום מעריכים כי ריבוי התקיפות המיניות הוא אחת הסיבות לכך שעד גיל 17, 75% מהנערות מדווחת כי הן "שונאות" את גופן.
  - **רק 5% ממקרי התקיפות מדווחים הלאה למבוגרים** מוסמכים כמו מורה, יועצת, או מנהלת.
  - חלק מסוים מהנערים ונערות חשופים לאלימות בבית, אבל **כל הנערים והנערות חשופים לאלימות ולאלימות מינית כל הזמן מאמצעי המדיה.** בבית הספר אנו מחנכות/ים נגד אלימות, אך המדיה מחזקת אותה, ויש לה כוח רב, עלינו לזכור זאת.
- השפעת אלימות ואלימות מינית על הישגים לימודיים של נערות ונערים**
- מחקרים מראים שלכל מקרי האלימות או החשיפה לאלימות, יש השפעה חד משמעית וברורה על היכולת של התלמידים והתלמידות להגיע להישגים גבוהים בלימודים. תלמידים ותלמידות מפוחדים, חרדים, חוששים מפני פגיעה, חוששים מהגעה לבית הספר, כניסה לכיתה, או יציאה להפסקה – אינם יכולים להיות תלמידים/ות טובים/ות.
- בנוסף, מצאו מחקרים כי נפגעות ונפגעי תקיפה מינית בתיכון התקשו מאוד בבגרותם להשתלב בעולם העבודה בגלל חשש מפני פגיעה נוספת – שגם הפעם לא תטופל.**

למרות זאת, רוב מקרי האלימות המינית לא מטופלים בבית הספר, גם משום שהתלמידים/ות אינם ממהרים לדווח עליהם, אך בעיקר בגלל תחושה של היעדר כלים לנושא מצד מורות ומורים מה שמביא את התלמידות/ים למסקנה כי לא ניתן להביא לשינוי של ממש בנושא.

אך גם כאן המחקר בתחום של מגדר וחינוך מוכיח אחרת! – לבית הספר יכול להיות תפקיד מרכזי, עצום בטיפול ובפתרון בעיות של אלימות מגדרית.

מתן דגש להכוונת נערים ונערות לשוויון וליצירת סביבה מעצימה – במסגרת הזמן המצומצמת של שיעור בכיתה

ההתעסקות הבית ספרית בנושאים של מניעת אלימות מינית ומגדר נתקלת במשאבים המוגבלים של בית הספר, בכוח האדם העמוס ובצורך לעמוד בדרישות משרד החינוך, המבחנים והמפקחות.

אנו מזמינים אתכן/ם להכיר בכך כי לשמחתנו איננו זקוקים לזמן מיוחד כדי לעסוק בנושא משום שכל ההתנהגויות המגדריות הטובות והבעייתיות, מתרחשות מולנו תוך כדי השיעורים: ההתרגשות מבני/בנות המין השני; התחלות ראשוניות; פלירטטים ובהמשך (כשאנחנו מתעלמים מהאחריות שלנו לתווך) גם הטרדות ופגיעות מיניות, נגיעות לא מוסכמות ומסרוני סקס ברשתות החברתיות.

המון זמן יקר של לימודים והפסקות כבר "מתבזבז" או "מנוצל" או "נגנב" עבור ההתרחשויות הללו – אם כך, עדיף שנטפל בהן, מאשר ננסה להתמודד אתן בהוראות משמעת שלא בהכרח פותרות את הבעיה.

אנחנו מקווים שהמידע וההכרות שלכם/ן עם המציאות בכיתה יעודדו וימריצו אתכם/ן להתמודד באומץ עם הבעיות המוכרות בכיתה. כולנו שואפים להיחקק כמשמעותיים בקרב התלמידות והתלמידים שלנו – טיפול באקלים המגדרי הוא אחת ההזדמנויות לממש זאת. בואו וניצור אקלים מגדרי בטוח ונוח במרחב שלנו בבית הספר.

***

מטרות ודגשים למערך שלפניכם

חומרים רבים בנוגע להעצמת נערות ולטיפול בפגיעה מינית שחוו נערות – כבר נמצאים ברשותכם והועברו אליכם לאורך השנים. **מסמך זה מיועד לתת מטרות, טיפים ורעיונות לעבודה עם נערים.** בדפים המצורפים תמצאו דפי מידע, ערוכים ומסודרים שאפשר להדפיס בגדול ולתלות בכיתה, לחלק לכל נער, או להחזיק ברשותכם ולפתח דיון.

כשאנו באים לשוחח עם נערים בנושאים של מגדר, אלימות מינית ושוויון בין המינים נרצה לכוון אותם ולהגיע למטרות הבאות:

1. הנערים יפתחו אמפטיה כלפי נפגעות ונפגעי תקיפה מינית
2. הנערים יבינו מהי המשמעות של "הסכמה ורצון" וכיצד נראית חוסר הסכמה
3. הנערים יבינו את הבעייתיות של ההתנהגות "לעמוד מהצד"
4. הנערים יפתחו התחלה של חשיבה ביקורתית על הדימוי העצמי שלהם כגברים והמושג "גבריות".

עלינו לזכור שהדיון חייב להיות מעצים, למנוע התקפות מצד נערות בכיתה במידה והן נמצאות בו ולעודד את הנערות להשמיע את מגוון הדעות שיש להם בנוגע לנושא מסוים, תוך כדי שאנחנו מזהים את הנקודות בהן הם "נגררים" ועונים את התשובה "המקובלת" בקרב קבוצת השווים.

שני דברים אחרונים חשובים לסיום – אם את/ה למדתם את החומרים בערכה קצרה זו, ומצאתם כי הם חשובים וראויים – אנא העבירו אותם הלאה לכל הקולגות שלכם במקצוע, המליצו עליהם למורות ולמורים, תלו את הכרזות המצורפות בכיתה, במסדרונות ועוררו בדיון בנושא ככל האפשר.

אנו מזמינים אתכן/ם לפנות אלינו באמצעות המיילים שלנו המופיעים ברשימת הקישורים המצורפת, לשאול, להתעניין, להביע דעה ולקבל מידע נוסף.

גם לנו המורות והמורים יש צורך בהרחבת הידע שלנו על הנושא. אנו מופנים אתכן/ם לחומרים רבים המצויים ברשת ונותנים כאן כמה קישורים למידע רלוונטי בעברית

1. [אתר הבית של ד"ר ירון שוורץ](#) חוקר גבריות, מגדר וחינוך
2. האתר של עמותת "אחת מתוך אחת" www.oneofone.org.il
3. [עמוד הפייסבוק של עמותת "אחת מתוך אחת"](#) המרכז מעל 2000 עדויות של נערות ונשים על אלימות מינית בישראל
4. [גברים, גבריות ופמיניזם – האוניברסיטה המשודרת](#). שיחה בין קובי מידן לד"ר ירון שוורץ
5. [הקשר בין אלימות נערים לגבריות ומגדר](#) – ד"ר ירון שוורץ
6. [אסל"י – ארגון סרט לבן ישראל](#). ארגון גברים הפועל למניעת אלימות כלפי נשים
7. [מה בין אלימות לבין תפיסת הגבריות המסורתית?](#) אביב יהלום יו"ר אסל"י
8. גברים ושותפים קריאה לגברים על ידי עמותת "אחת מתוך אחת" – [6 סרטונים קצרים עם תרגום לעברית שנוצרו על ידי גברים למען גברים](#)
9. [איגוד ומרכזי הסיוע לנפגעי ונפגעות תקיפה מינית](#) (קו סיוע טלפוני לנערות ונשים בטלפון: 1202 ולנערים וגברים בטלפון 1203)
10. [אתר משלך](#): מאגר ישראלי המרכז עשרות אתרים, בלוגים וא/נשים מובילות בתחומי מגדר, פמיניזם, מניעת אלימות מינית, גבריות, בריאות, חינוך מיני, אקדמיה ועוד.

-יום האישה והנערה הבינלאומי 2016.3.8- **חומר להדפסה, חלוקה או עבודה בכיתה**

מה מבלבל נערים – המציאות בה אנו חיים | נערים בחברת נערים

בניסויים חברתיים בקרב קבוצות בנים התבררה העובדה המעניינת הבאה – **נערים אוהבים לומר שהכי כיף להם עם חברים, כי איתם אפשר להגיד מה שבאמת רוצים וחושבים, בנוסף הם תמיד בטוחים שהם יודעים מה בדיוק החברים שלהם חושבים – כי כל הבנים חושבים תמיד אותו דבר.**

אבל--

בכל הניסויים החברתיים שנעשו התגלה כי **בעת שיחה משותפת בקבוצת-בנים, רוב הנערים משקרים לגבי עצמם, לגבי המחשבות שלהם, ומציגים דעות ועמדות שהם לא יעזו לעולם לומר כשהם לבד.** למעשה לנערים יש הרגל – לחשוב שהם מומחים בנוגע לעמדות של החברים שלהם. הם לא רוצים לצאת יותר 'קטנים' מהחברים שלהם, לכן הם 'יגדילו' את עצמם וגם 'יכפילו' את ההתנסויות הגבריות שלהם.

נערים במחיצת נערים אחרים

- ידברו בשפה סקסיסטית, שוביניסטית ומחפצנת (התייחסות לנשים ואנשים כחפצים) למרות שלא יתבטאו כך בשיחה עם אדם או אישה שיקרים להם
- יאשרו הרבה התנהגויות מסוכנות (מתקיפה מינית ועד לנהיגה בשכרות) – למרות שרובם יעדיפו לא להיות מעורבים בפעילות שכזו

בעצם תרבות הנערים ששואפים להיות "גברים" מבוססת על סטריאוטיפים, על שקרים, שרובם לא מאפיינים גבר אמיתי באופן אינדיבידואלי. אז למה נערים לא אומרים את האמת אחד לשני – כי נער שיגיד את האמת שלו! יצא בעיני חבריו כ-"נקבה", "כוסית", "הומו", ו"חנון".

מה מבלבל נערים – המציאות בה אנו חיים | שתיקה ועמידה מהצד

נערים לא כל כך מדברים. הם יותר שותקים ובמיוחד שותקים כשהם צריכים להעיר כשהם רואים נערה מושפלת, מוטרדת, שמציקים לה, שפוגעים בה (או כשהם רואים התנהגות בריונית כלפי נער שנחשב בעיניהם גם ככה כחלש).

רוב הנערים מסתפקים בלחשוב שאם הם עצמם לא פוגעים, זה מספיק. הם מכירים חברים שפגעו בנערות, אבל הם בסדר גמור, האחרות – לא היה להן מזל, ורוב הסיכויים שהן עשו משהו שלא היה בסדר, לכן, בסך הכול הגיע להן מה שקרה להן.

אבל המציאות היא שנערות מותקפות, נערות נאנסות, נערות מפחדות ללכת הביתה לבד מהמסיבה, מהקניון, מביקור אצל חברה – אין להן את החופש להסתובב לבד כמו שיש לנעים. לכן נער שותק יש לו אחריות על כך שהנערות אינן חשות בטוחות. למרות שרוב הנערים לא יפגעו באף נערה פיזית או מינית, רובם עדיין יישארו צופים מהצד ולא ידברו כאשר יראו אלימות כזו מולם. במיוחד אם זו תהיה רק אלימות רגשית ולא אלימות פיזית. המון בנים מתנסים בכך, ולא מתערבים, נשארים כמו עדי-ראיה שותקים.

הגדים לעבודה בכיתה

היגדים לנערים
ליד חברים שלי אני מרגיש הכי בטוח להגיד הכול
אם אפגין חולשה ליד חבר שלי הוא יצחק עליי
הדבר הכי גרוע זה שיקראו לי "הומו"
אני יכול לספר לחבר'ה שלי שאין לי ניסיון מיני
ראיתי את אחד החברים שלי מתנהג בצורה לא לעניין למישהי
חשוב לי להתנהג בצורה בוגרת ונעימה לנערות שסביבי
אני חושב שזו אחריות שלי לדאוג שהחברים שלי יתנהגו לנערות בצורה לא פוגעת
אם נער רוצה לקיים מגע מיני עם נערה הוא חייב ללחוץ עליה קצת. אין ברירה...
לפעמים אני מרגיש שאין לי ברירה אלא להיות מניאק לנערות
אין לי בעיה להגיד לחבר'ה שלי להפסיק כשהם עושים משהו בעייתי
זה לא ענייני אם אחד החברים שלי מתנהג לנערה בצורה מפחידה או פוגע בה
המבוגרים אומרים שזה אלימות מינית, אבל תכלס אנחנו סתם צוחקים איתה
פעם אחת עזרתי לידידה שמכר הטריד אותה וזה היה מאוד בעייתי לי
אני מרגיש אשם ושונא להתעסק בנושאים האלה של הטרדה מינית
זו לא רק אחריות שלנו. יש גם את הבנות ואיך שהן מתנהגות.

מערך שיעור | אחריות אישית | נכתב על ידי "מידע אמין על מין"

מטרות

1. התלמידים יבינו מהי אחריות אישית
2. התלמידים יאוווררו, יחשפו ויספרו על מקרים של אלימות שהם היו עדים להם
3. התלמידים ילמדו על פעולות קטנות וגדולות שהם יכולים לעשות כדי לקחת אחריות אישית על סיטואציות מחייהם האישיים

פתיחה

- המורה תסביר שהיום הכיתה תדבר על אחריות אישית:
- מה אני יכול/ה לעשות כדי לשנות את הסביבה שלי
  - מה אני צריך/ה לעשות
  - מה כדאי לי לעשות
  - ומתי

פעילות 1 | מידת ההשפעה שלנו בסיטואציות משתנות

המורה תשאל: "מה מידת ההשפעה של האנשים הבאים על הסביבה והחברה שבה הם/ן חיות וחיים?" והיא תבקש מהתלמידים/ות לעבור בכיתה לפי התחושה שלהם בין 4 שלטים שתלויים על קירות הכיתה: 1 השפעה רבה | 2 השפעה מועטה | 3 השפעה מסוימת | 4 אין השפעה

הסיטואציות שתציג המורה/מנחה:

1. מהי מידת ההשפעה שיש לא/נשים שהולכים להפגנות על הסביבה והחברה שבהם הם חיים?
2. מהי מידת ההשפעה שיש לתלמידות/ים שמתתפים במועצת תלמידים על הסביבה והחברה שבה הם חיים?
3. מהי מידת ההשפעה שיש לא/נשים שבוחרים להשתמש במוצרים אקולוגיים על הסביבה והחברה שבה הם חיים?
4. מהי מידת ההשפעה שיש לא/נשים טבעונים או צמחונים על הסביבה והחברה שבה הם חיים?
5. מהי מידת ההשפעה שיש לתלמידים/ות שהולכים לתנועת נוער על הסביבה והחברה שבה הם חיים?
6. מהי מידת ההשפעה שיש לתלמיד/ה שדווח/ה על תלמיד שאיים להתאבד בווטסאפ על הסביבה והחברה שבה היא/הוא חיים?
7. מהי מידת ההשפעה שיש לתלמיד/ה שהגיב/ה וחזקה תלמיד שירדו עליו בווטסאפ הכיתתי על הסביבה והחברה שבה הם חיים?

ניתן לקיים בסוף כל מעבר תלמידים מתחת לפוסטרים של התגובה, שיחה קצרה או שניתן בסיום הפעילות לשבת במעגל ולקיים שיח על ההיגדים.

פעילות 2 | עבודה בקבוצות על סיטואציות מורכבות

המורה תחלק את הכיתה לקבוצות נפרדות של בנים בנות. בכל קבוצה 4-5 תלמידות או תלמידים. כל זוג קבוצות תקבל סיטואציה זהה. כלומר – קבוצת בנות א' תקבל סיטואציה זהה לקבוצת בנים א'. קבוצת בנות ב' תקבל את אותה סיטואציה כמו קבוצת בנים ב'. כל קבוצה תצטרך לתת כמה שיותר פתרונות לאותה סיטואציה

סיטואציות שמתאימות לחטיבה

סיטואציה 1 (מתאים לחטיבה)

חבורה של נערים בכיתה ח' הולכת לפניך כשאת/ה יוצא/ת מבית הספר. לפניכם הולכת נערה בגילם שאת/ה לא מכיר. כשאתם מתרחקים קצת מבית הספר, את/ה רואה פתאום שהחבורה חוסמת את הדרך לנערה. הם עומדים סביבה ולא נותנים לה לעבור.

מה את/ה רוצה, יכול/ה או צריך לדעתך לעשות?

סיטואציה 2 (מתאים לחטיבה)

נפתחה קבוצה בווטסאפ שקוראים לה "ירין ההומו". צירפו אותך לקבוצה. בקבוצה נמצאים כל הילדים והילדות של הכיתה חוץ מירין. רצות שם בדיחות עליו. ירידות. גם בבית ספר יורדים עליו. ואתמול התחילו לכתוב לו על הקיר בפייסבוק ובאינסטגרם את הדברים שכותבים בקבוצה. ירין הוא ילד די מעצבן, את/ה לא חבר/ה שלו.

מה את/ה רוצה, יכול/ה או צריך לדעתך לעשות?

סיטואציה 3 (מתאים לחטיבה)

במסיבת כיתה האחרונה שיחקו נשיקה סטירה. אחד הבנים צריך היה לתת נשיקה למישהי והוא לא רצה. הוא ניסה לקום ולעשות מזה צחוקים, אבל הילד שארגן את המשחק הושיב אותו ואמר שיש חוקים. כולם עמדו מסביב וקראו את השם שלו. בסוף הילד שארגן את המשחק תפס את זה שלא רצה לנשק והצמיד לו את הראש לפה של הילדה.

מה את/ה רוצה, יכול/ה או צריך לדעתך לעשות?

סיטואציה 4 (מתאים לחטיבה)

בהפסקה בבית הספר, הבנים השווים של השכבה משחקים בלהוריד אחד לשני את המכנסיים. זה הכול בצחוקים.

מה את/ה רוצה, יכול/ה או צריך לדעתך לעשות?

פעילות 3 – סבב סיכום

כל אחד/ת מהתלמידים י/תגיד מה היא/הוא לקחו מהשיעור.

הערות למורה/מנחה

במהלך ההנחיה חשוב לזכור:

1. נרצה לשים זרקור על דעות שונות בין חברות/חברי קבוצה שונים
2. נרצה לשים זרקור על דעות שונות בין בנים לבנות
3. נרצה לשמוע את דעתה/ו הערכית של המורה/מנחה

סיטואציות שמתאימות לתיכון

סיטואציה 5 (מתאים לתיכון)

את/ה נמצא/ת במסיבה בוילה. החבר הכי טוב שלך די שיכור, את/ה רואה אותו נמרח על החברה שלו, הם מתנשקים ומתמזמזים, הוא מצמיד אותה לקיר ואתה שומע שהוא מבקש ממה להיכנס איתו לחדר. היא אומרת שהיא לא רוצה ושלא מתאים לה, הוא ממשיך לבקש ולהתחנן. היא ממשיכה להגיד שלא מתאים לה...

מה את/ה יכול/ה לעשות?

סיטואציה 6 (מתאים לתיכון)

את/ה במסיבה עם החבר'ה שלך. רוקדים ויש הרבה רעש. הרבה חבר'ה שאתם לא מכירים. החבר הכי טוב שלך רוצה להתחיל עם מישהי שרוקדת. היא מאוד מינית, לבושה עם מחשוף. הוא בא מאחוריה ונצמד אליה. היא מסתובבת מופתעת וזזה הצידה. הוא ניגש שוב, נצמד אליה מאחורה ומנסה לנשק את הצוואר שלה. היא שוב זזה ונצמדת לחברה שלה.

מה את/ה רוצה, יכול/ה או צריך לדעתך לעשות?

סיטואציה 7 (מתאים לתיכון)

את/ה נמצא/ת בטיול שנתי, באכסניה פגשתם בית ספר תיכון אחר ממקום אחר בארץ. יש שם מישהי מהממת, היא טיילה אתכם כל היום, היא נראית מעולה וניסתה להתחיל עם כמה בנים במהלך הטיול. בלילה אחרי שנגמרה הפעילות את/ה מגלה בנים הוזמנו על ידה לבוא אליה לחדר. מסתבר לך שהיא שלחה להם במהלך היום סרטון שלה מורידה חולצה. הבנים מתכוננים ללכת אליה. מתקלחים ומדברים על זה שבטוח יהיה שם מגע מיני. הם מזמינים את אופק, אחד החבר'ה שיבוא איתם. הוא מהסס והם יורדים עליו שהוא הומו.

מה את/ה רוצה, יכול/ה או צריך לדעתך לעשות?

סיטואציה 8 (מתאים לתיכון)

בשכבה מתחיתכם יש מישהי עם חזה גדול. שניים מהחבר'ה שלך מעירים לה על החזה שלה בכל פעם שהיא עוברת. היא מתעלמת מהם באופן קבוע. זה קורה כל יום בהפסקה. היא עוברת – הם זורקים משהו, היא מתעלמת, הם צוחקים וזהו.

מה את/ה רוצה, יכול/ה או צריך לדעתך לעשות?

פעילות 3 – סבב סיכום

כל אחד/ת מהתלמידים י/תגיד מה היא/הוא לקחו מהשיעור.

הערות למורה/מנחה

במהלך ההנחיה חשוב לזכור:

1. נרצה לשים זרקור על דעות שונות בין חברות/חברי קבוצה שונים
2. נרצה לשים זרקור על דעות שונות בין בנים לבנות
3. נרצה לשמוע את דעתה/ו הערכית של המורה/מנחה

ד"ר ירון שוורץ

ד"ר ירון שוורץ הוא מרצה בתוכנית ללימודי מגדר באוניברסיטת בר-אילן ובאוניברסיטת באר-שבע. כמו כן ד"ר שוורץ כותב ומרכז מיזמים חינוכיים-מגדריים עבור מוסדות חינוך חילוניים ודתיים וכן עבור עמותות חברתיות. את דרכו בתחום של שוויון מגדרי החל ירון בשנת 2004 כמנחה בתוכנית נ.מ.ש.

(ש"פ של שדולת הנשים ומשרד החינוך), במסגרתה לימד סדנאות מגדר לנערים ביותר מעשרים תיכונים במשך חמש שנים. לאחר מכן, פנה ד"ר ירון שוורץ לכתוב את עבודת הדוקטורט שלו על תכנית זו כשהוא מתמקד בדילמות עמם צריכים להתמודד מנחים-גברים בסדנאות מגדר לנערים. בשנת 2013 פרסם ירון מאמר עבור משרד החינוך בו סקר בצורה מעמיקה ומפורטת את הבעיות עמם מתמודדים נערים, והמליץ על פרדיגמת חינוך מקיפה בשם "[חינוך מגיב למגדר](#)" GRP - Gender [Responsive Pedagogy](#) הפרדיגמה מיושמת כיום בצורתה המלאה בתיכון-הרטמן-בנים שבירושלים, שם לומדים הנערים מידי שבוע, בכל שכבות התיכון את נושא המגדר, בשילוב מקורות יהודיים.

עמותת "אחת תוך אחת"

"[אחת מתוך אחת](#)" היא עמותה בת שלוש שצמחה בפייסבוק במטרה להוות פלטפורמה לשיתוף והפצה של עדויות על הטרדות מילוליות, תקיפות מיניות, מעשים מגונים ואונס, מתוך הכרה שהטרדות ותקיפות קורות לכל אישה בגלל שהיא אישה.

"אחת מתוך אחת" נותנת לנערות ונשים, נערים וגברים מקום לספר את סיפור האלימות המינית שהופעלה כלפיהם ללא שיפוטיות, בשפתם שלהן/ם. [בעמוד עלו עד כה מעל 2000 עדויות](#) וצוות העמותה עוסק בהסברה בתקשורת, בהסברה פעילה ברשתות חברתיות ובפעילויות נוספות.

מטרות העמותה

1. להגיד ולהזכיר לכל נערה או אישה שהוטרדה או הותקפה: את לא אשמה ואת לא לבד, הטרדות ותקיפות מיניות קורות לכולנו, אחת מתוך אחת חוותה הטרדה או תקיפה.
2. להראות את המסה הקריטית של מוטרדות ומתקפות ולהציף את העובדה שלא מדובר בסיפור פרטי, אישי של מוטרדת או מתקפת, אלא בתופעה רחבת היקף, עצומה, שמתרחשת בכל מקום.
3. להוות פלטפורמה המאפשרת לנשים להזדהות בשמן כשהן מספרות על חוויות ההטרדה והתקיפה שלהן – להוריד את המסכה השחורה ואת הפיקסול מעל הפנים.
4. לקרוא לנערים ולגברים להצטרף אלינו. להיות שותפים. חברים. מובילי דעה ומובילי שינוי.

אסל"י – ארגון סרט לבן ישראל

אסל"י הוא חלק מתנועה כלל-עולמית של גברים הפועלים למיגור תופעת האלימות נגד נשים. 'סרט לבן' (White Ribbon) היא התנועה הגדולה בעולם של גברים ונערים שפועלים לשים קץ לאלימות נגד נשים ונערות, וכן לקדם שוויון מגדרי, יחסים בריאים בין המינים וחזון חדש של גבריות.

1. התחייבות של גברים לעולם לא לנקוט אלימות כלפי נשים, לא להקל ראש או להצדיק אלימות כלפי נשים, ולא לשתוק לנוכח גילויי אלימות כלפי נשים.
2. ייזום והשתתפות באירועים שונים במסגרת המאבק באלימות נגד נשים בהם מוזמנים הגברים לעמוד על דש הבגד סרט לבן, לקשור אותו על היד או על הראש, או ללבוש חולצה הנושאת הדפס של סרט כזה באות למחויבותם למאבק.

אסל"י (ארגון 'סרט לבן' ישראל) הוא יוזמה התנדבותית של קבוצת פעילים ופעילות לשינוי חברתי שמאמינים/ות בחזונה ורעיונותיה של תנועת 'סרט לבן' והחליטו להביא מסר חשוב זה גם לישראל.